

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 3 frt — kr. Negyed évre - frt 75 kr.
 Fél évre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 6 kr.
 Megjelen minden vasárnap reggel.
 Hirdetéseket úgy a kiadóhivatal, mint a Reiter-
 ügynökség Budapesten jutányosan vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:
 SZILBER JÁNOS.
 Főmunkatárs:
 SÁGHY MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG:
 Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi
 részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
 Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizeté-
 sek, hirdetések, közlemények intézendők.

Városunk és jövője.

Wekerle Sándor, a most belépő miniszter elnök mondotta egy ízben: „Eszméket termelni könnyű, eszméket megvalósítani nehéz.“ Igaz. Elismerjük. De bizonyára ép oly igaz az is, hogy vannak eszmék és eszmekörök, a melyekből sohasem tudunk elég sokat termelni, a melyeket sohasem tudunk eléggé hangsúlyozni éppen azért, hogy egykor megvalósíthatók legyenek.

Ilyen eszme a mi hitünk szerint a magyar városok, közte a mi városunk jövője.

Mert ha igaz az, a mit egyik-másik bölcselő állít, hogy t. i. korunk a partikularizmus a decentralizáció, a részekre bomlás kora: úgy kötelességünk a veszendő nagyobb egységek után az ellenáramlat megérkezéig a kisebb egységeket, a városokat utolsó védőbástyául megoltalmazni.

Ha ellenben az az igaz, a mit mi hiszünk és vallunk, hogy t. i. a nemzeti egység minálunk csak ezentul fog igazán megalakulni, akkor is kötelességünk a természet rendje szerint a városok fejlesztésén kezdeni a munkát, mert ezen egységekből épül fel legbiztosabban a nekünk legdrágább egység: államunknak egysége.

A munkában sok nehéz időn által, a megye volt alkotmányunknak egyedüli védőbástyája. Benne összpontosult a nemzetfenntartó kiváltságos osztály szívós ereje. Jövünk ma egyenesen a

magyar városok kulturájától függ. Attól a kulturától, mely a kor szellemében a demokrácia széles alapjára helyezkedik.

Az ősi magyar birtok a gazdasági nagy átalakulásban sok helyütt cserélt gazdát. Ezt a veszteséget is a magyar városokban ápolt kulturának kell helyre pótolnia az asszimiláció ereje által. Bár mely oldalról tekintjük tehát a kérdést, csak vissza kell térnünk oda, hogy legszebb eszményeinknek, legjobb szándékainak a magyar városok jövőjére kell irányulniok.

Ép e szempontból nézzük mindenekelőtt figyelemmel városunk közszellemét.

Dr. Gaál Jenő egyetemi tanár azt a — nekünk nem meglepő — megjegyzést teszi, hogy a magyarországi városokban hova — tovább — különösen az alföldön kezdenek kidomborodni a paraszt republikák, melyeknek főjelleme az uri osztály gyűlölete. A demokráciát, melynek szelleme polgárságunkat áthatotta, kiszorítani készül a demagógia.

Ne tessék idegesen megrángatózni. Tudatosan használtuk ezt a szót. Mert ha eddig nem volt meg, vagy talán most sincs, okvetlenül és biztosan rá fog vezetni azon tónus, mely mint a lavina kezdődött az évek előtt sürűben tartott bankettek lelkes tóasztjainak virágos szavaiból, míg most poszitiv hitvallássá proklamálva, nap nap után ilyen alakban hangzik felénk:

Óh fenséges, ó dicső polgárok!

Egyedül te benned vagy az erő és hatalom, egyedül te benned az igazság és bölcsesség. Áldva legyen azért a te neved és átkozott legyenek a hamis próféták, a kik a te bölcsességében kételkedni mernek és nem a te szent akaratod szerint cselekszenek. Nem vagyunk elfogultak, úgy véljük, hogy a kik a demagógiának tömjéneznek, azokat egy sodró áradat ragadta magával. Föltételezzük róluk, hogy ők is ismerik a történelmet és abban valamint mi nem, úgy ők sem találnak példát, hogy a demagógia, vagy mondjuk a tömegeknek való hizelgés boldoggá tudott volna tenni akár országot, akár nemzetet, akár pedig csak egy várost is.

Mi igenis valljuk azt, hogy szeretett városunkban a polgárság azonos talaj, a melyből társadalmi jólétünk áldásai fakadnak. Ha e talaj nincs: akkor egyszerűen nem létezőnk. Ha e talaj sovány és terméketlen: akkor mindnyájan sinlődnék. Ámde a termékeny talajban is néha sok dudva terem, rozsdá veri a búzát, filoxera emészti a gyümölcsfát és ha azt akarjuk, hogy e talajon ne a természet vad szeszélye üsse föl birodalmát, hanem a kultúra érvényesítse rajta tudományát: akkor jönnie kell a kertésznek — az egészséges közvéleménynek — késsel, ollóval, kaszával, fűrészszel, hogy a dus talaj kilátásban levő szép termését az elősdiéktől megóvja. A társadalom egész-

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

A ki bűnhődni akar.

Irtó: Várady Dezső.

Egy forró nyári napon kora reggel nőzarándok érkezett a Szentkúthoz. Messziről jöhetett, mert igen fáradtnak látszott. Letérdelt a kut mellé, arczra borulva elaludt.

A hosszú ut, melyet megtett s a nagy hőség, mely majdnem elviselhetlen volt, kimerülté tevék. Pár óra múlva feleszmélt s az egész napot szakadatlanul imádságban töltötte.

Sokszor elgondolkoztam azon, hogy milyen kevés kell a boldogsághoz! Csak hiúni kell tudni. Amiért milliók epedve küzdenek, s amit hatalmasok és gazdagok kincsikkel el nem tudnak érni — a boldogságot, azt anyagiak nélkül elérik, kik hisznek. Boldog kinek a vallás vigasztaló szavaira a méltatlan szenvedés, a bánat, a megvetetés és minden keserűség türethetvé, sőt örömmé változik.

Az említett nőzarándok még alkonyatkor is a templomajtó előtt térdelt. Nyugat felől sötét felhők tornyosultak az égen, me-

lyek éppen erre látszanak irányt venni. Nemsokára egészen beborult: koromsötétség lőn. Családom lefeküdt s én egyedül maradtam a lakásom előtti széles tornáczon, várva a kitörőben lévő égiháborút, mely a természet szépségei között még egyedül tud gyönyörködtetni. Az eső nagy cseppekben kezdett hullani s egy-egy villámlásnál láttam, hogy a zarándok még mindig a templomajtó előtt térdel. Vajjon nem veszi-e észre a kitörőben lévő zivatar, a mind sürűben cikázó villámokat, hogy oly nyugodtan imádkozik? Oda mentem hozzá. Megijedt, mintha álmából rezzent volna fel. E pillanatban nappali világosság lőn, melynél tisztán láttam minden arczvonását; sovány, sápadt ábrázatáról a szenvedések, a nélkülözések nyomai valának leolvashatók. Fekete szemöldökei s nagy világos kék szeméi oly ellentétben látszottak lenni halvány arczával, mint ha nem is az övéi lettek volna.

Asszonyom! mondám neki, nem veszi észre, hogy a zivatar e perczen itt éri? Menjen amoda a tornác alá, a hol nem lesz kitéve bőrig ázásnak. Különbösen is egész napi ájtatoskodása után, azt hiszem, ráferne

egy kis álmom; ott a száraz helyen nyugodhatik.

Aludni kaczagott, — hiszen csak nem aludni jöttem e szent helyre! — s ismét kaczagott.

Ez a kaczagás borzadályllyal töltött el így csak egy örült képes kaczagni.

Mindennek megvan a maga igeje — mondám. Jőjjön, kérem, mert itt roppantul megázik. No most már csak siessünk, mert a zápor megindult.

Megfogtam karját s készítettem a felállásra s a száraz helyre menetelre. Nem tudott ellenállani, oly gyeuge volt, csak sirt, hogy miért nem engedem őt szenvedni, mikor oly jó az a szenvedés. Székkel kiáltam a tornáczon, de ő a földre ült le s egyre zokogott.

Honnan jött ma reggel? — kérdém tőle.

Radnáról, — felelé, innen Kalocsára szándékozom, honnan Máriacell felé veszem az utam.

Gyalogossan mindenütt? — kérdém.

Talán csak nem megyek ilyen szent helyekre másként, felelé megütöközve kérdésesen.

séges fejlődésének és sokféle betegsé-
gének, azok lefolyásainak megvannak
a magunk körülhatárolt törvényei, me-
lyeket a vezető osztálynak, az igazi
intelligenciának épp úgy föl kell ismer-
ni, mint a kertésznek, vagy az orvos-
nak a maga tudományát.

A polgárság dolgozik, fárad és
termel, de nem vezet; azok hivatottak
a vezetésre, a kik társadalmunknak
csucspontján foglalnak helyet, mert
róluk lehet föltételezni a szélesebb körű
áttekintési képességet. Hogy közmoz-
galmaink ilyen vezető kézben legyenek,
azt óhajtjuk, annál inkább, mert váro-
sunkban tapasztalásunk szerint sok
egészséges eszme születik, köztük azon-
ban a legtöbb a közjó egyenes kárára
és veszteségére nyomtalanul elvész. Ha
ugyanis az eszméket nem nyomta el
csirájukban a szűkkeblű pártszempon-
tok ólomsulya, akkor bizonyosan nél-
külözik a társadalmi tekintély és ha-
talom emelő szárnyait.

Ezeket tapasztalva, az év folya-
mán bőven kívánunk lokális közkérdé-
sekkel foglalkozni. Legyen a jelszó:
hazai városaink emelése! E cél érde-
kében most csak a bevezető akkordo-
kat zendítettük meg.

Pang az üzlet.

Nem rendkívüli dolog és önkényt kö-
vetkezik, Magyarország mezőgazdaságból él,
hogy fő fő kiviteli cikkünknek, a buzának
niucsen ára, panaszkodnak kereskedőink,
sohajtoznak iparosaink.

Az iparos kész áruját vásárról-vásárra
hurcolja és sokszor annyit sem árul, a
mennyivel napi kiadásait fedezni képes. Mit
csinál, hogy egy kis pénzforgalma legyen?
Készítményeit eladja veszteségre. Pedig álta-
lános tudott dolog, hogy az iparos valami
nagy forgó tőkével nem dolgozik, ő is hitelt
vesz igénybe, számítván arra, hogy ha majd
az ősz elérkezik, fizetési kötelezettségének
eleget tehet. A készítmények vagy nyakán
maradtak, vagy értéken alul mentek el,
így elől áll az, hogy az iparos fizetési kö-
telezettségeinek nem felelhet meg. E mellett
munkaerejét kényszerül szélnek eresztieni és

Nem szóltam rá semmit. Az eső dült,
mintha dézsából öntenék. Egy egy villám
lás szinte elvette szemem világát s utána
rémitő recsegéssel, ropogással töltötte be a
levegőt.

Nem fél? kérdém tőle.

Egy cseppet sem — felelé, csak a ha-
láltól félek nagyon. Addig nem szeretnék
meghalni, míg a jó Isten keményen, nagyon
keményen meg nem büntet, — s ismét el
kezdett zokogni.

Különös bolond, gondoltam magamban.

Hát aztán olyan nagy büne volna, —
kérdém, hogy még szerencsétlen halál sem
lenne elég büntetés.

Óh, a halál bármilyen alakban is meg-
nem érdemlett jutalom, nem pedig büntetés
lenne rám nézve.

Hát ugyan milyen büntetést kíván az
Istentől?

Hosszu, hosszú, nagyon hosszú kinos
életet. No de az Ur nem kék: csak türelem
a bűn nem fog maradni büntetlenül — vála-
szolá borzadást keltő kacagással.

Ugyan mi rosszat cselekedett, hogy
ily szigorú büntetést vár? — kérdém félig

socialis bajaink szaporulnak. Az ipar pan-
gása sújtja a kereskedő osztály, a keres-
kedelem éltető lelke a hitel, melyhez ha
arányos forgalom nem járul, valóban elke-
rülhetetlenné válik, hogy egy szép napon
bezárják a boltot.

És ha a katasztrófa beüt még a szolid
helyzet, midőn a leltározás megejtetvén a
passivák arányában állanak az aktívakkal.
Mert a vagyombukás mai ismérve az, hogy
a passivák többszörösen meghaladják az
aktívákat.

Az ilyen szélhámos bukásokat pedig
éppen maguk a hitelnyújtó nagykereskedők
teszik lehetővé az által, hogy lelkiismeret-
len vigézetet utaztatnak, a kik perczentre
dolgozván csak azzal törődnek, hogy minél
több üzletet csináljanak és ügyet sem vet-
nek a bevásárló hitelképességével, sem meg-
bizottuk érdekeivel, csak ők a busás provi-
ziókat főlshedhessék.

A szélhámosra alapított üzletekkel
a becsületes kereskedői világ a versenyt ki
nem állhatja, mert míg az előbbi csak azon-
van, hogy minél nagyobb forgalmat csinál-
jon, nem törődve haszonnal, hisz neki nye-
reség mindaz, a mit elad; a tisztességes
kereskedőknek méltányos kamatra kell fi-
gyelmét fordítani, ha meg élni és nem buk-
ni akar.

A mostani pénztelen világban a szolid
kereskedő helyzete még nehezebb. A forga-
lom kevés, az is jobbra hitel és küzd a
szélhámosra alapított üzletekkel. Nem
csoda, hogy a kereskedői „svindli” terjed,
sőt, hogy ez nem is oly ritkán, magának a
büntető igazságszolgáltatásnak megtorlását
igényli. Mindenkinek lehet tapasztalása arra
mint lehet a nagyhitelezőket kijátszani ki-
egyezőssel és a portékák megdézsmálásával.

A szolid kereskedő bukása azonban
tragikus, mert ez minden garasát fizetésre
használja és ha alá merül, koldus botra
jutott.

E rettenetes helyzetben kereskedőink
nek kell mozgalmat indítaniok, hogy a csőd-
törvény szigorú revízió alá vétessék. A
hamis bukásokat büntessék szigorubban, mint
eddig; kereskedőink ne várják mástól az
iniciatívát hiszen a mostani szomorú hely-
zet az ő bőrükre megy.

kíváncsian, félig sajuálkozva a szerencsét-
lenen.

Umszolásomra így kezdte beszédét:

Atyám jómodu földműves volt, nem is
hívták másként, mint: a gazdag Bogárdi.
Szüleimnek én voltam legnagyobb gyerme-
kük s azt beszéltek rólam, hogy Bogárdi
Mariska legszebb leány az egész környék-
ben, Nem tudom, szépségem-e, atyám va-
gyona-e, vagy a kettő együtt véve tette
házunkat látogatottá, csak hogy sok nőtlén
fiatal ember fordult meg nálunk, kik mind
kezemért versenyeztek s kik mind kitűnő
udvarlóknak bizonyultak. Csak úgy dült
belőlük a virágos szóáradat, a melylyel mind
azt akarák bizonyítani, hogy nálamnál sem
szebb, sem kedvesebb teremés már nincs
a földön. Semmi értéket sem tulajdonítottam
az ilyen bókoknak, midőn meggyőződtem
arról, hogy a virágos kifejezéseket nemcsak
reám pazarolják s lehet, hogy rosszul itél-
tem, midőn azt gondoltam, hogy hozomá-
nyomra csak ráadásul tekintenek.

(Folyt köv.)

Szigoru csődtörvényt és tételes szabá-
lyokat a provizióban utazó vigéczek ellen
— ezzel talán a mostani általános üzleti
pangás, katasztrófáitól megmenthető.

Felhívjuk t. előfizetőinket, hogy lejárt előfizeté-
seiket kiadóhivatalunknál megújítani sziveskedjenek.

Ujdonságok.

— **Népgyűlés.** A „Csongrádi és Vidéke”
takaréktár igazgatósága január 6-án a se-
gélyező-egylet megalakulása érdekében népes
gyűlést tartott. A segélyező szövetkezett elő-
nyért különösen Hegyi Antal plébános és
Eszes Mátyás takaréktári igazgató fejte-
gették s nyomban meg is alakították az
egyletet. Alapként 30 krt szednek, mely a
takaréktulajdonosok részére a befizetések
szintén heti 30 krtban állapították meg s
ott nyomban megkezdették az aláírást. Az
aláírások még mindig eszközölhetők: Ba-
gossy József és Váradi Jakab üzletében, a
Polgári kör és a „Csongrádi és Vidéke”
takaréktári helyiségében. Azonban, mint
értesülünk, az aláírások nem így gyűlnek,
amin nem is csodálkozunk, részben az alap-
szabályok súlyos feltétele miatt, részben
azért, mert habár ennek is meg van a maga
erkölcsi hatása a népre, de maga a nép,
mint azt mult számunk vezércikkében meg-
írtuk, egészen mást akar.

— **Az önkéntes tűzoltóság** ma, vasár-
nap d. u. 2 órakor a község házában évi
rendes közgyűlést tart. Tárgyak: Elnök évi
jelentése; pénztár állapotáról jelentés; alap-
szabályok módosítása; az üresedésben levő
tisztviselőknek választás útján való betöl-
tése; a tűzoltóság szolgálati szabályzatának
tárgyalása. Indítványok.

— **Napfogyatkozás.** A jelen 1895. évben
három nap- és két holdfogyatkozás lesz. Mi
azonban csak a két holdfogyatkozást s eb-
ből is a másodikát fogjuk csak részben lát-
hatni. A nálunk is látható holdfogyatkozás
elseje márczius hó 11-én lesz hajnali 3 óra
10 perctől 5 óra 43 perczig; a második
szeptember hó 4-én lesz, reggel 5 óra 16
perczkor, de ekkor a hold nálunk 26 percz
mulva eltűnik.

— **A csongrádi ált. ipartestület,** évi
rendes közgyűlését, a város közháza tanács-
termében, f. évi január hó 13-án délután 2
órákor tartja.

— **Szépüi a város.** Tavasszal kezdik
meg az Éderfőle ház helyen az építkezést,
tervezőket Ulléin József soproni műépítész
már be is adta. E tervek szerint a közel
jövőben csinos, egy emeletes épület fogja
a főteret díszíteni, melyben vendéglőnek,
kaszinóknak és boltoknak lennének helyeik.
Az építkezés körülbelül 60—70 ezer frtba
fog kerülni.

— **Megégett asszony.** Szörnyű halállal
mult ki a hét elején Kovács Istvánné, Alács
Mari. A szegény asszony, a ki már három
év óta vakságban szenvedett, a kora reggeli
órákban, míg férje a templomban volt, oda-
ült a tűzhelyhez melegedni. Véletlenül tüzet
fogott a ruhája s csakhamar az egész asz-
szony lángban állott. Minthogy senki sem
volt odahaza, segélykiáltásai elhangzottak a
nélkül, hogy valaki segítségére sietett volna,
ugy, hogy a szegény asszony iszonyu kínok
között, a szó-szoros értelmében elégett. A
nyomorult véget ért asszonyt a város költ-
ségén fogják eltemetni.

— **20 millió frt lángokban.** A „Pesti
Hírlap” írja, hogy a héten tömördek tízest,
százast és ezrest égettek hamuvá Bécsben,
a Herrengassei bank épületben. E bankje-
gyek ugyanis az idők folytában nagyon
megsérültek, úgy, hogy kikeltett vonni a
forgalomból. Az égetés egy bizottság jelen-
létében történt az épület souterroinjében az
erre szánt kemenczében.

— **Mulatság.** F. hó 5-én este tartották iparos ifjaink táncmulatságukat a „Pannónia nagy termében, mely minden tekintetben sikerültnek mondható. Jelen voltak aszszonyok: Pintér Imréné, Simon Sándorné, Farsang Félixné, Major Jánosné, Csányi Mihályné, Gyergyádes Jánosné, Dragolovits Lajosné, Faragó Albertné, Fodor Pálné, Lakatos Sándorné, Szalkai Mátyásné, Borda Mihályné; leányok: Pintér Juliska, Simon Erzsike, Farsang Annuska, Gyergyádes Juliska, Fodor Viktorika, Borda Mariska, Faragó Juliska, Mészáros Annuska, Ráfa Francziska, Szalkai Franczika, Kádár Francziska, Král Mariska, Siha Francziska, Dalos nővérek, Lakatos nővérek, Dragolovits Mariska, Hajdu Ágneska, Pozsár Mariska: Fölülfizettek: Neuschwender Lajos 30 kr. Král Pál 50 kr. Farsang István 30 kr. „Csongrádi Közlöny” 50 kr. Nagy Sándor 30 kr. Braun Sándor 30 kr. Pintér Imréné 50 kr. Tüzoltók javára ment 1 frt 10 kr.

— **Szentesi vásár.** Szentesen f. évi február hó 2-án, 3-án és 4-én lesz idei téli országos vásár megtartva.

— **Pályázat állatorvosi állásra.** A Szent-es városnál üresedésben levő és 300 frt. fizetéssel javadalmazott állatorvosi állásra Csató Zsigmond dr. alispán, mint a városi tisztújítónak elnöke, meghirdette a pályázatot. A pályázat kérvények f. hó 25-én délután 5 óráig adhatók be az alispáni hivatalnál.

— **Bali Mihály első remeke.** Tegnap tette le Bali Mihály, a nemrégiben kinevezett állami hóhér az első vizsgáját, a melynél teljes szakértelemmel működött. Belovár-ról jelentik ugyanis lapunknak, hogy Bali Mihály tegnap hajtotta végre a törvényszék halálos ítéletét egy Novinics József nevű parasztleányon, a ki feleségét gyilkolta meg.

— **A legszebb ajándékok.** A vidéki közönség, mely mostanában tömegesen rándul fel Budapestre, hogy uj évre be-
v á s á r l á s o k a t tegyen, a különböző csábító hirdetései ajándékok között alig alig tud választani, alig tudja magát elszánni rá, hogy mit vegyen övének. A kirakatokban szebbnél szebb tárgyak láthatók de talán valamennyi között legszebbek a *Sternberg Armin és testvére-féle* Kerepesi-uti hangszer ipar telep kirakataiban láthatók. Egy egész házat foglal el e nagy vállalat, dusan felhalmozva egy a földszinten mint az emeleten a legkülömbféle zenekarbeli s műkedvelői hangszerek az ösz-szes réz és fa-fuvó verő és vonó hangszereken kívül zsenialis combinatioju dísz és játékhangszerek „harmonikák, és harmoniumok mechanikai zenélő művek, magától játszó zeneeszközök melyeken egész operákat lehet lejátszatni, zenélő madarak melyek a legszebb dalokat füttyülik stb. stb. egyik legszebb és legérdekesebb tárgya az egész ipartelepnek egy nickelből készült karácsonyfa állvány mely ünnepélyes zene-kisérlet mellett lassu ütemben forgatja a karácsonyfát. Ára 25—32 frt. Ennél szebb karácsonyi ajándék alig képzelhető. Az üzlet maga valóságos látványosságot képez, melyet a közönség csoportokban néz s különösen este kelt feltűnést, midőn az egész ipar telep villamos fényárban uszik megvilágítva az egész térséget. Ez a kereskedés a fővárosban annyira népszerű és kedvelt, hogy mostanában mindég zsúfolva van a személyzet alig győzi kiszolgálni a közönséget.

— **Szórakozottság.** A professzor ur nyájasan szól:

— Isten hozta kedves Sztuparics ur;
— Az én nevem Markóczi, kedves uram-bátyám.

— Igaz, igaz, Markóczi! . . . Hát a kedves neje hogy van?

Hiszen nem vagyok nős, még legény vagyok.

— Az ám igaz! És már régóta legény?

— A születésem óta, kedves uram-bátyám.

— No, no, nézze meg az ember!

Irodalom.

A szabadkömüvességről igen érdekes közlemény van a „Magyar Családi Lapok” f. é 1-ső számában, melyet olvasóink figyelmébe ajánlunk. A „Magyar Családi Lapok” egyike a legértelmesebb képes lapoknak s gazdag szépirodalmi részén kívül állandó rovatai: Egészség, háztartás, kertészet, divat, gyermekszoba, ezyveleg, talányok, társalgó terem. Ha még tekintetbe vesszük díszes kiállítását és olcsó árát, bátran mondhatjuk, hogy e lap a legnagyobb mérvű elterjedésre számíthat. A „Magyar Családi Lapok” előfizetési ára negyedévre 1 frt. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, Práter-utca 19. sz.

Szekely Sámuel kiadásában és szerkesztése mellett Budapesten megjelenő „Politikai Hetiszemle” Magyarország ez egyetlen komoly irányu politikai hetilapja, mely fényes kiállítás, gazdag és változatos tartalom, magas élikai és szellemi színvonal tekintetében vetekedik a külföld legkedveltebb e nemű vállalatairól, megérdemli s egyuttal tudósítja is számára a magyar közönség pártfogását és támogatását. Előfizetési díja egy évre: 10 frt felévre 5 frt., negyedévre; 2 frt. 50 kr. Mutatványszámokkal bárkinek szolgál a kiadóhivatal VIII. Kerepesi-ut 17 sz. a.

Fölhívás. A „magyarországi tanítók Eötvös alapját gyűjtő és kezelő országos bizottság” tisztelettel felkéri tagjait és a tanítói özvegyek és árvák sorsát szívükön viselő nemeslelkű emberbarátokat, emlékezzenek meg járulékaikkal, adományukkal orsz. jótékony intézetükről s küldjék be azokat még f. évi január 15. előtt Roller Mátyás péuztárhoz (VI. Nagymező-u. 1) anyyival is inkább, mert az előre látható kedvezőtlen mérleg szerint — a várható kegyes adományok nélkülözésével, — csak igen kevés segély volna az évről-évre szaporodó segélykérők között kiosztható. Ügyfeleinket fokozottab tevékenységre kérve, ama reményünknek adunk kifejezést, hogy kérésünk nem lesz „kiáltó szó a pusztában!”

Az „1848-49-iki magyar szabadságharcz története” című nagy illusztrált munkából most jelent meg a 27-ik füzet a melyben Gracza György Jellasics hajó törésével kapcsolatos eseményeket, Battyányi minisztérium lemondását — Önkéntes csapatok alakítását stb. mondja el. A füzet képei a következők. Pollenberg kardja. — Eredetije az 1848-49. orsz. ereklye muzeumban Kossuth Lajos azt üzente . . . dallama. A madár menekülése az országból — Jellasics a Balaton partján. (Eredetije a bécsi csász. udv. levél tárban) István nádor a Kiszalud Gyözösön Eredetije az orsz 1848-49 ereklye muzeumban. Jellasics nem mer a nádor hajójára menni. Saloyr hadügyminisztert dämpára akasztja a bécsi nép egykoru kép.

Közigazdaság.

— **A trágyázás befolyása a szőlőgyökér hosszúságára.** Sajátságos természete a szőlőnek, hogy gyöuge, sovány talajban hosszú gyökereket ereszt, az erőteljes, rendszeren trágyázott földben pedig röviden nővel. E körülmény fényesen igazolja Darwinnak, a létérti küzdelemről szóló teóriáját. A szőlő a sovány földben hosszúra ereszti gyökereit, hogy a gyér tápláló anyagot elérve, megélhessen A buja földben ellenkezőleg áll a dolog; ott a szőlőgyökér nem nagyon erőlteti meg magát, rövidre nő és inkább földfeletti részei nőnek. Egy francia tudós ezt a körülményt kísérletileg is demonstrálta. Két magról nevelt, egyfajta, egyforma, fiatal szőlőnövénnyt kivett a földből; mindkettőt — mint a tulipántot szokás — üvegbe helyezte. Az egyik üvegben a vizet bőven ellátta a szőlő tápsóival, a másikhoz csak nagyon keveset tett ezekből a sókból. Az eredmény az lett, hogy az elsőben a szőlő szépen növekedett, gyarapodott, de gyökere csaknem változatlan maradt; a másik üvegben a szőlő szára, lombja alig változott, de hatalmas gyökereket eresztett.

C S A R N O K.

Prólóg.

A „Kredóhoz”

Láttalak Istenem
Kelő nap fényében
Ragyogó harmatcsepp
Változó tűzében,
Hajnali szellőnek
Suttogó szavában,
Hazajött fecskében,
Háládó dalában.
A kis rózsabimbó
Piros hasadása
A te lételednek
Beszédes paránya.
Teuger zugás hirdet
És az ég zengése, —
Biztat a szivárvány:
Nem haragszol mégse.

Érezlek az erdők
Nehéz zugásában,
Kicsike kakukfü
Erős illatában,
Kerek tó tüköre
Képedet ragyogta,
Felöled csacsogott
A forgó babocska

Láttalak anyámnak
Jóságos szemében,
Láttalak apámnak
Szigoru kezében.
Láttalak menyasszony
Piruló homlokán,
Fölöttünk lebegtél
Az oltár számolyán.
Hallom feleségem
Szive dobogását,
Beszéli te szived
Végtelen jóságát.
Látlak kicsi lányom
Derült mosolyában,
Gügyögő ajaka
Szótalan szavában,
Érezlek szivemben.
Érezlek véremben:
Maradj itt Istenem
Teljes életemben!

Móra István.

Szerkesztői üzenet.

Cz. Gy. Szentés. Igényt tarthat . . . Igéretét, biztatását jól lesz már egyszer beváltani.

NYILTTÉR*)

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, a privat megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól II frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajcza címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Vasúti menetrend.					
Ósongrád — Fegyverház.		v. v.	v. v.	d. e.	d. n.
Ósongrád indul	—	9.20	—	—	—
Gábor érkezik	—	9.52	—	—	—
Fegyverház érkezik	—	10.21	—	—	—
Fegyverház — Ósongrád.		v. v.	v. v.	d. n.	d. n.
Fegyverház indul	—	12.25	—	—	—
Gábor érkezik	—	12.48	—	—	—
Ósongrád érkezik	—	1.25	—	—	—
Fegyverház — Budapest		sz. v.	sz. v.	éjjelel	éjjelel
Fegyverház indul	—	6.48	—	—	—
Czegled érkezik	—	8.18	—	—	—
Budapest érkezik	—	10.20	—	—	—
Budapest — Fegyverház		sz. v.	sz. v.	délután	d. n.
Budapest indul	—	8.30	—	—	—
Czegled érkezik	—	10.30	—	—	—
Fegyverház érkezik	—	12.11	—	—	—
Fegyverház — Szeged.		sz. v.	sz. v.	éjjelel	d. n.
Fegyverház indul	—	12.19	—	—	—
Kistelek érkezik	—	12.59	—	—	—
Szeged érkezik	—	1.47	—	—	—
Szeged — Fegyverház.		sz. v.	sz. v.	éjjelel	d. e.
Szeged indul	—	12.58	—	—	—
Kistelek érkezik	—	1.47	—	—	—
Fegyverház érkezik	—	2.28	—	—	—

3%-os

Magyar Jelzalog-sorsjegyeket

Évente 4 huzás

Első huzás folyó évi január hó 25-én

Főnyeremény 200.000 korona.

eladunk havi részletfizetésre és pedig:

1 darabot 27 havi 5 forintos részletre,
5 „ 33 „ 20 „ „

Már **egy** részlet befizetése után a vevőnek megküldjük a sorozat és számmal ellátott részletivet.

Közvetítők jövedelmező foglalkozást találnak.

A magyar általános Takarékpénztár r.-t.
sorsjegyesztálya Budapesten.

Gróf Esterházy Géza-féle

Cognacgyár Budapest.

Dr. Neumann Zsigmond kir. kereskedelmi törvényszéki hites vegyész által hivatalosan meg ejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognac-

ot betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt a francia cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánlhatjuk.

Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Kétyl Karoly egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.
Dr. Bárón Jónás egyetemi tanár.
Dr. Póor Imre kir. tan. egy. tanár.
Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.

2-3

Mellbetegség,

köhögést, valamint a gége, tüdő és a légcső minden hurutos megbetegedését a leggyorsabban és biztosan gyógyít, az évak óta elismert orvosi utasítás után készített és ajánlott kitűnő szer, a

„Szt. György thea“

ára osomagonként 50 kr. a hozzá való

„Szent György hurut-por“

szinte 50 kr. dobozonként, pontos használati utasítással együtt.

Hatás pár nap után már látható.

Kevesebb mint 2 csomag nem küldhető.

Postán 20 kr. küldendő külön a csomagolás és szállító-levélért, egyenesen

a St. Georgs Apotheke,
Wien V/2 Wimmergasse 33. czim alatt.

INÉGY REGÉNY INGYEN!

FELHÍVÁS

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A «Képes Családi Lapok» jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család rendes házi barátja.

Köszönetet és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányba a úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A «Hölgyek Lapja» című melléklet, a nő hű tanácsadója és szellemi titkára.

A «Regénymelléklet» évente négy diszes regénnyel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehát összesen négy forint.

A «Boríték» tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyszóval a «Képes Családi Lapok» a legértelmesebb, a legérdekesebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap.

A képek a legelső művészek esetének köszönik létüket. A «Hölgyek Lapja» mellékletünknek divatképei mindig a legjobb divatnak mintái; így az 1895-ik évi első száma a következő tartalommal jelenik meg:

«Házmár és társa» regény Beniczky Bajza Lenkétől, «Ujév» költemény Ábrányi Emiltől, «A befelől fordított kép» novella Muray Károlytól, «A nő feladata» dr. Turnowsky Mórtól, «A sötét világ» Tolnay Lajostól, «Az ifjú anya» költemény dr. Feleki Sándortól, «Az álom» G. Diószeghy Mórtól, «Bál után» Mészáros Sándortól, «Az időről» szatíra Jámbor Lajostól, «A szép színésznő» regény Rudnyánszky Gyulától.

Előfizetési árak:

a «Hölgyek Lapja» című divat- s «Regény»-melléklettel együtt: Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

A «Képes Családi Lapok» hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legezészerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre beküldi annak elismerésül «egy diszes emlékkönyvet» küldünk.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi összeget 80 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésül; a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a «KÉPES CSALÁDI LAPOK» kiadóhivatala
Budapest, Vadász-utca 14. sz. saját házában.